

Vanuit de gemeente is in november 2023 op verzoek van de VNG een ambtelijke reactie gegeven aan de VNG op de destijds bekende contouren van bovenstaand wetsvoorstel.

De internetconsultatie vraagt er om ook hier een reactie te geven, in aanvulling op de reeds aan de VNG gegeven reactie.

De procedure is dat er nu 3 vragen worden gesteld, t.w.:

1. Wat is uw reactie op het ontwerp van de wettekst?
2. Wat is uw reactie op het ontwerp van de memorie van toelichting?
3. Voor de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen zijn twee beleidsopties opgenomen die ter internetconsultatie worden voorgelegd (zie hiervoor paragraaf 3.3. in de Memorie van toelichting). Wat is uw reactie op de twee opties?

Ad 1.

Naar het oordeel van de gemeente is het logischer om na het bereiken van de maximale inkomensgrens van 170% de gemeenten de mogelijkheid te geven om hierin een hogere eigen bijdrage dan € 275,00 op te leggen (bijvoorbeeld te maximeren op 2x een eigen bijdrage van € 275,00) en de mogelijkheid te geven te bepalen dat vanaf een bepaalde inkomens- en vermogensgrens er geen recht bestaat op een Wmo-voorziening (bijvoorbeeld 200%) en hiervoor de gemeenten de mogelijkheid te bieden af te wijken bij schrijnende/dringende situaties.

Daarnaast wordt gewezen op de ongewenste ontwikkeling van het verder uit elkaar lopen tussen eigen bijdrage in het kader van de Wmo en de eigen bijdragen in het kader van de Wet Langdurige Zorg (WLZ).

Tenslotte wordt opgemerkt dat de nu in te voeren beperkingen tornen aan het principe van de decentralisatie. Nadrukkelijk wordt de gemeentelijke (beleids)vrijheid bij het inrichten van de inkomensafhankelijke bijdrage gemist. Juist het lokaal kunnen invullen van onder meer de eigen bijdrage is voor de houdbaarheid van de Wmo van belang.

Ad 2.

In de memorie van toelichting wordt uitvoerig ingegaan op redenen om tot invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage over te gaan. Hierin wordt ruim aandacht besteed aan de vergrijzing van de samenleving en de gevolgen daarvan. Zo is gebleken dat – ook in Nissewaard – sinds de invoering van het abonnementstarief het beroep op Hulp bij het Huishouden met ten minste 30% is gestegen. Slechts een marginaal deel hiervan (5% van de 30% stijging) komt vanuit de inwonenden met een inkomen van < 120%.

De memorie lezend wordt duidelijk dat de last van de toename van het beroep op voorzieningen Wmo met name zit in het groeiende beroep op Hulp bij het Huishouden. Ook binnen Nissewaard zijn de stijgende lasten voor deze voorziening op den duur niet meer houdbaar, zeker niet als de uitname uit het Gemeentefonds wordt doorgezet. Het zou beter zijn niet vooraf de invoering van het wetsvoorstel te koppelen aan een bezuinigingsopdracht, maar een eventuele bezuiniging te baseren op het gerealiseerde resultaat over de eerste 2 jaar na invoering van het wetsvoorstel.

Daarnaast wordt in overweging gegeven om nu de (verwachte) toename van het gebruik van voorzieningen binnen de Wmo met name zit in de maatwerkvoorziening Hulp bij het Huishouden (HH) niet over te gaan tot een algemene nieuwe systematiek voor de inkomensafhankelijke eigen

bijdrage, maar specifiek voor HH een afzonderlijke regeling op te nemen (in afwijking van het bepaalde in artikel 2.1.4 lid 3 Wmo).

Een systematiek zoals voorgesteld oplopend tot 170% van het minimumloon kan hierin worden opgenomen. Hierbij bepleiten wij dat de grens van 170% (of 200%) bepaalt dat er geen recht bestaat op een voorziening als HH, tenzij er sprake is van bijzondere/dringende omstandigheden.

Voor alle overige situaties geldt dat de huidige systematiek in principe voldoet; hierin kan de voorgestelde systematiek naar ons idee prima worden ondergebracht.

Voordeel hiervan is ook dat er geen andere systematiek voor inning en invulling noodzakelijk is, dat de uitvoering niet onnodig complex gemaakt wordt en dat er recht wordt gedaan aan de 'solidariteitsgedachte'.

Gelet op het gemiddelde inkomen in Nissewaard en de voorgestelde uitname uit het Gemeentefonds wordt overigens van de invoering van een inkomensafhankelijke bijdrage nauwelijks effect verwacht.

Niet alleen gelet op het kostenaspect, maar ook gelet op allerlei organisatorische voordelen voor de client wordt niet verwacht dat het beroep op de voorziening HH als gevolg van de invoering van de inkomensafhankelijk eigen bijdrage als voorgesteld significant daalt.

Ad 3

Zoals uit het vorenstaande blijkt zijn wij geen voorstander van het wetsvoorstel in de huidige vorm. Naar ons idee kan er sneller en eenvoudiger worden voldaan aan de doelstelling houdbaar houden van de Wmo als er gericht (zoals voorgesteld onder beantwoording van vraag 2) binnen de huidige wetgeving en met behoud van de huidige systematiek een specifieke inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt opgenomen.

Gelet op het belang van de gemeentelijke beleidsvrijheid zou optie 2 de voorkeur hebben.